

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE MEMBRIS ECCLE-||SIAE MILITANTIS,|| TRIBVS LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

II. Proponitur quæstio de institutione Ministrorum Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53880)

CAPVT II.

Proponitur quaestio de institutione Ministrorum Ecclesiae.

SEQVITVR altera quaestio de institutione Episcoporum, aliorumque Ecclesiae Ministrorum, quae sanè cum gravissima, tum etiam utilissima est, non ad id modò, de quo agimus in praesentia, sed etiam ad veram Dei Ecclesiam cognoscendam. Illud autem initio praemittendum est; appellatione creationis Episcoporum tria contineri; electionem, ordinationem, & vocationem seu missionem; Electio nihil est aliud, quàm designatio certae personae ad Ecclesiasticam praefecturam; Ordinatio, sacra caeremonia est, qua certo ritu futurus Episcopus inungitur & consecratur; Missio seu vocatione iurisdictionem tribuit, ac re ipsa Pastorem, ac Praesulem facit.

Exsistit igitur inter nos & aduersarios controversia, cui potissimum ius sit in Ecclesia Episcopos creandi, id est, eligendi, vocandi, atque iniuriandi. Rursus obseruandum est, electionem multis ac variis modis fieri posse; nam aut Deus solus eligit, quomodo Aaron, & Petrus electi fuere; aut Deus per homines. Cum autem per homines Deus eligit, aut id facit naturali propagatione, quomodo filij Aaron, & nepotes olim ad sacerdotium perueniebant, aut certè voluntaria electione. Quòd si voluntaria electione, aut vnus, qua ratione Clemens à Petro electus dicitur, aut plurium; & si plurium, aut populi, aut cleri, aut vtriusque.

Sunt autem tres de hac tota quaestione sententiae. PRIMA Ioannis VViclef, & Ioannis Hufs, qui teste Thoma VValdésii lib. 2. doct. fidei, ca. 39. & 40. docebant, solius Dei munus esse eligere Pastores Ecclesiae; quod soli pij, & praedestinati, Episcopi & Pastores esse possint, & solus Deus nouerit, qui sint pij, & praedestinati. Vide in Concilio Constantiensi sess. 8. & 15. articulos horum haereticorum.

ALTERA sententia est Martini Lutheri, Ioannis Caluini, Matthiae Illyrici, Ioannis Brentij, Martini Kemnitij, aliorumque; huius temporis Sectariorum, qui electionem, & vocationem,

tionem, iure diuino ad Ecclesiam vniuersam, hoc est, ad Clerum & populum spectare volunt, ita prorsus vt sine populi consensu ac suffragio nemo legitimè electus, aut vocatus ad Episcopatum habeatur. Porro ordinationem, quæ per manus impositionem fieri solet, solis Pastoribus tribuunt. Nec enim fieri posset vt totus populus manus imponeret, sed ita tamen ad solos Pastores munus hoc referunt, vt illi nomine totius Cleri ac populi nouis pastoribus manus imponant, ac verè dici possit totus Clerus ac populus nō solū eligere ac vocare Pastores, sed eosdem etiam initiare, & ordinare. Sed verba ipsorum audiamus.

Martinus LUTHERVS in libro de potestate Papæ: *Hunc ritum, inquit, per multas epistolas Cyprianus commemorat, semper suffragium populi, et iudicium propinquorum Episcoporum, ita allegans, vt hanc ex Deo ordinationem esse cum fiducia pronunciet. Et infra: Nec referre est necesse quanto felicius hodie is ritus diuinus seruetur, præsertim tot sacerdotibus malis regnantibus, & inuito populo impostis. Idem fusè atque ex verbo Dei, vt ipse iactat, in eo libro demonstrat, quem inscripsit de instituendis ministris, ad Boëmos.*

Ioannes CALVINVS lib. 4. Instit. Christ. cap. 3. §. 15. *Habemus, inquit, esse hanc legitimam ex verbo Dei ministri vocationem, vbi ex populi consensu & approbatione creantur, qui nisi fuerint idonei. Præesse autem electioni debere alios Pastores, ne quid vel per leuitatem, vel per mala studia, vel per tumultum à multitudine peccetur.* Matthias Flaccius ILLY-

RICVS prætereum librum quem scripsit de electione Episcoporum, in quo totis viribus contendit, ius eligendi, atque instituendi Episcopos, neque summo Pontifici, neque Regibus, neque Canonicis permittendum esse, sed multitudini fidelium, cui conuenit iure diuino, esse restituendum.

Scripsit etiam multa cum collegis suis Magdeburgensibus Centuriatoribus in hist. Eccles. Centur. 1. lib. 2. cap. 4. col. 391.

Habet, inquit, Ecclesia in quolibet loco, hoc est, totus cætus, tum, vt nunc vocamus, laicorum, tum clericorum consunctim potestatem eligendi, vocandi, & ordinandi ministros idoneos.

Non dissimilia sunt quæ scribunt Ioannes Brentius in Prolegomenis aduersus Petrum à Soto, & Martinus Kemnitius in examine Concilij Tridentini in disputatione de Ordinis

Sacramento. Hæc igitur eorum sententia est, ex qua non obscure colligi putant, nullos esse apud nos Episcopos ritè vocatos, quòd iam dudum nostri in Episcoporum electionibus plebem excluderint à ferendo suffragio.

CONTRA autem, Doctores Catholici summa consensione docent, ius Episcopos ordinandi ac vocandi ad plebem nullo modo pertinere posse; ius autem eligendi fuisse aliquando, & aliquo modo penes populum, sed Pontificum concessione vel conniventia, non lege diuina; ex quo nos longè verius colligemus, nullam esse apud hæreticos veram ordinationem, nullam vocationem, nullam electionem, proinde, nullos Episcopos, nullam Ecclesiam; vt autem hæc omnia distinctè, atque ordine demonstremus, propositis aliquot sententiis seu propositionibus, disputabimus primum de ordinatione, tum de vocatione, postremò de electione.

CAPVT III.

Non pertinere ad populum ius ordinandi Pastores, siue Ministros.

SIT igitur hæc prima nostra propositio seu sententia. *Ordinationem tum Episcoporum, tum aliorum Ecclesiæ Ministrorum, non ad plebem, sed ad solos Episcopos pertinere.* Testantur id passim diuinæ Scripturæ, testantur decreta Conciliorum, testantur veteres Patres, testantur denique mos populi Dei, & exempla maiorum. Aaronem, & filios eius sacerdotes primos Testamenti veteris solus Moses Sacerdos, & Pontifex ordinavit, & consecrauit, Leuitic. 8. Moysen autem Sacerdotem fuisse, testatur Dauid in Psalm. 98. *Moses, inquit, & Aaron in sacerdotibus eius.* Testatur Philo lib. 3. extremo de vita Moysi: *Hæc, inquit, fuit vita, obitusque Moysi Regis, Legislatoris, Vatis, & Pontificis.* Testatur Hieronymus lib. 1. in Ioan. inuianum, testatur Augustinus in commentario Psalm. 98, testatur Gregorius Nazianzenus oratione ad Gregorium Nyssenum, testatur denique S. Leo epist. 88. ad Episcopos Germaniæ & Galliæ.

In Te-